

Aanvragen stageverklaring

Dit document bevat praktische informatie over het aanvragen van de stageverklaring in de zin van artikel 3.2 lid 2 van de Verordening op de advocatuur (hierna: "Voda"). Bij vragen kunt u contact opnemen met de Rotterdamse orde van advocaten (hierna: "de orde") door een e-mail te sturen naar raad@advocatenorde-rotterdam.nl of door te bellen met het Bureau van de Rotterdamse orde van advocaten (T: 010 - 760 55 00).

Wie verstrekt de stageverklaring?

1. Stagiaire-aangelegenheden vallen onder de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de raad van de orde in het arrondissement Rotterdam (hierna: "**de raad van de orde**"). De raad van de orde bepaalt dus of de stageverklaring kan worden uitgereikt. Alle communicatie met de raad van de orde, zoals het verzoek tot afgifte van de stageverklaring, verloopt via de bureaumedewerkers van de orde (hierna: "**het Bureau van de orde**").

Hoe dient u het verzoek tot afgifte van de stageverklaring in?

2. Het verzoek tot afgifte van de stageverklaring, inclusief alle hierna te noemen bijlagen, dient per e-mail aan het Bureau van de orde te worden gestuurd (e-mailadres: raad@advocatenorde-rotterdam.nl).

Wanneer moet u het verzoek tot afgifte van de stageverklaring indienen?

3. Het verzoek tot afgifte van de stageverklaring kan al kort voor het einde van de stageduur worden ingediend, mits is voldaan aan de vereisten van artikel 3.2 lid 1 onder a en b Voda. De raad van de orde hanteert daarbij geen strikte termijn, maar u kunt denken aan één of twee maanden van te voren. Het verzoek tot afgifte van de stageverklaring dient in elk geval te worden gedaan na het einde van de stageduur. De stage duurt bij een 40-urige werkweek drie jaar, gerekend vanaf de datum van beëdiging.

Wat moet u bij het verzoek tot afgifte van de stageverklaring indienen?

4. Bij het verzoek tot afgifte van de stageverklaring moeten als bijlagen de volgende documenten worden gevoegd:

(i) Patroonsverslag

Ten eerste moet uw patroon jaarlijks een verslag over uw stage indienen aan de hand van het formulier dat te vinden is op www.advocatenorde-rotterdam.nl (onder het kopje “Stagiaires” en vervolgens “Documenten en regelgeving”). Aan het inleveren van dit patroonsverslag wordt u zo nodig herinnerd door het Bureau van de orde. Bij het verzoek tot afgifte van de stageverklaring moet u laatste patroonsverslag bijvoegen.

(ii) Deelnamebewijzen opleidingspunten en behalen pleitoefeningen

Bij uw verzoek tot afgifte van de stageverklaring dient u tevens de deelnamebewijzen voor de opleidingsactiviteiten van de Jonge Balie bij te voegen. Nadere informatie over de registratie van opleidingspunten is te vinden op www.jongebalierotterdam.nl/opleidingen/opleidingen. Ook moet u bewijs meezenden dat u voor de pleitoefening een voldoende hebt behaald. De raad van de orde kan op die manier toetsen of u heeft voldaan aan de verplichtingen in artikel 3.10 lid 1 Voda.

Toelichting opleidingsactiviteiten (artikel 3.10 lid 1 Voda)

Ingevolge het Stage- en Opleidingsreglement 2018 van de orde (zie www.advocatenorde-rotterdam.nl) dient u in het kader van de opleidingsactiviteiten:

- a) tien door de Jonge Balie Rotterdam georganiseerde lezingen (van elk 1 punt) bij te wonen; en*
- b) deel te nemen aan en een voldoende te behalen voor de door de Jonge Balie Rotterdam georganiseerde pleitoefeningen.*

Het bijwonen van een lezing kan worden gecompenseerd door het deelnemen aan en/of bijwonen van een activiteit die de Jonge Balie Rotterdam organiseert en waaraan de Jonge Balie Rotterdam, met instemming van de raad van de orde,

één of meer opleidingspunten heeft toegekend, zoals het politiesurveillanceproject, het deurwaardersproject, de cursus Jaarrekeninglezen, de tentamentraining Ethiek, de buitenlandse Jonge Balie-reis en het inhoudelijke gedeelte van het jaarlijkse Jonge Balie-congres (één punt per dagdeel, met een maximum van twee punten).

Let op: niet meer dan vier lezingen kunnen op bovenstaande wijze worden gecompenseerd. Met andere woorden: u moet minimaal zes reguliere lezingen bijwonen alsmede deelnemen aan de pleitoefeningen en daar een voldoende voor halen.

(iii) Kopie opleidingscertificaat

5. Daarnaast moet u een kopie van uw opleidingscertificaat van de beroepsopleiding advocatuur meezenden. U ontvangt dit certificaat van de algemene raad van de NOvA als u de beroepsopleiding met succes voltooit (zie artikel 3.21 Voda).

(iv) Formulier proces- en praktijkervaring

6. Ten slotte moet u een ingevuld “Formulier praktijkervaring advocaat-stagiaire” bij uw verzoek tot afgifte van de stageverklaring voegen. Ook dit formulier is te vinden op www.advocatenorde-rotterdam.nl (eveneens onder het kopje “Stagiaires” en vervolgens “Documenten en regelgeving”). In het formulier moet gemotiveerd worden aangegeven dat u heeft voldaan aan de praktijkervaringseisen zoals bedoeld in artikel 3.9 lid 1 Voda. De raad van de orde kan daarbij vragen om bewijs. Op die praktijkervaringseisen wordt hieronder ingegaan.

Welke eisen worden gesteld aan uw praktijkervaring?

7. U dient aan het einde van de stage in staat te zijn om zelfstandig en naar behoren de praktijk uit te oefenen. Uw patroon dient in het voornoemde Formulier praktijkervaring als ook mondeling bij de beoogde uitreiking van de stageverklaring aan te geven of dat het geval is.

8. Artikel 3.9 lid 1 Voda stelt bovendien drie nadere eisen. U dient tenminste:
  - (i) vijf keer op te treden in rechte in procedures op tegenspraak en de patroon moet ten minste één zitting bijwonen;
  - (ii) tien processtukken te maken;
  - (iii) ervaring op te doen op twee van de drie hoofdrichtingen van de beroepsopleiding advocatuur of als dat niet mogelijk is, op meerdere rechtsgebieden binnen een hoofdrichting. Dit hoeft niet per se proceservaring te zijn, maar kan bijvoorbeeld ook advisering betreffen of het maken van contracten of andere juridische documenten.
9. De raad van de orde heeft over de onder (i) en (ii) bedoelde eisen beleid ontwikkeld dat is terug te vinden in de leden 2 en 3 van artikel 8 van de beleidsregel stage en patronaat 2024 (zie www.advocatenorde-rotterdam.nl onder het kopje “Stagiaires” en vervolgens “Documenten en regelgeving”). Deze artikelleden staan hieronder verkort weergegeven en toegelicht.
  - (i) Zittingservaring
10. De zittingservaring moet zijn opgedaan onder begeleiding van de patroon of een andere patronabele advocaat. Dit betekent niet dat bij elke zitting een begeleider aanwezig moet zijn. Ook het helpen bij de voorbereiding van de zitting en het nakijken van de pleitaantekeningen of spreekantekeningen is een vorm van begeleiding.
11. Aan de eis uit de artikel 3.9 lid 1 Voda dat de patroon ten minste één zitting moet bijwonen, is ook voldaan als een andere patronabele advocaat die zitting heeft bijgewoond.
12. U moet tijdens de zitting zelfstandig optreden, zonder bijstand van een andere advocaat. In principe moet u dus alles ter zitting alleen doen: pleiten, toelichten, re- of dupliceren, vragen beantwoorden van rechters, enzovoorts. Als de patroon of een andere patronabele advocaat daarbij aanwezig is, mag hij of zij u wel beperkte ondersteuning bieden, zoals het subtiel geven van tips of aanwijzingen (bijvoorbeeld influisteren dat u nog op een bepaald argument van de wederpartij moet ingaan), het aanvullen of corrigeren van hetgeen u

- heeft gezegd om een fout of tekortkoming te voorkomen, of het beantwoorden van een vraag van de rechter als u er zelf niet uitkomt.
13. Het kan ook zijn dat een zaak zodanig omvangrijk en complex is, dat deze zich er voor leent om u een duidelijk afgebakend deel van de zitting voor uw rekening te laten nemen. Dit moet dan wel wat om lijf hebben. Er kan bijvoorbeeld niet worden volstaan met enkel het voorlezen van de feiten, u zult ook een deel van de juridische vraagstukken moeten behandelen en eventuele re- of dupliek voor uw rekening nemen wat uw deel van de zitting betreft. Hetzelfde geldt voor de beantwoording van vragen van de rechter.
  14. De zittingen moeten procedures op tegenspraak zijn. Het is daarbij niet vereist dat een wederpartij wordt bijgestaan door een advocaat. Ook getuigenverhoor kwalificeert in dit verband als procedure op tegenspraak.
  15. Zittingen hoeven niet per se bij de overheidsrechter plaats te vinden. Een optreden voor de Europese Commissie, in arbitrages, bij de NMA, CGR, in bezwaar- of beroepsprocedures bij een bestuursorgaan of vergelijkbare instanties telt mee als zitting. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor zittingen in de Nederlandse Antillen, gezien de sterke gelijkenissen met Nederland waar het gaat om procesrechtelijke regels (rechtsvordering, rolreglement, beslagsyllabus), de procedure in de rechtszaal, de kwaliteitseisen die gelden voor het optreden in de rechtszaal en de kwaliteit van rechters.
  16. Als pleitnotities of spreek aantekeningen zijn opgevoerd als processtuk, dan kan de betreffende zitting niet meetellen voor de zittingsservaring. Het omgekeerde geldt ook.
  17. Een zitting moet van voldoende juridisch en inhoudelijk gewicht zijn. Dit betekent dat bijvoorbeeld de volgende zittingen in beginsel niet meetellen: i. faillissementszitting; ii. verificatiezitting in faillissement; iii. Wet Mulder-zittingen; iv. pro forma zitting, bijvoorbeeld in strafrecht of in arbeidsrechtelijke ontbindingsprocedures; v. strafrechtelijk verhoor/FIOD-verhoor; vi. descente; vii. zitting raad van discipline/hof van discipline, waarbij de stagiaire zelf beklaagde is; viii. mediation-bijeenkomsten. Als u aantoont dat er naar het oordeel van de raad van de orde toch sprake is van voldoende gewicht, dan mag de zitting wel mee tellen.

(ii) Processtukken

18. U dient het processtuk ofwel volledig zelf te hebben gemaakt ofwel aantoonbaar voor een aanzienlijk deel. Uiteraard kunt u daarbij begeleiding van of namens uw patroon hebben gekregen, zoals het bespreken van de opzet of het nakijken van concepten.
19. Als een door u gemaakte processtuk op naam van een andere advocaat staat, dient u de raad van de orde uit te leggen wat daar de reden van is.
20. Pleitnotities of spreek aantekeningen ter gelegenheid van een zitting die is opgevoerd in het kader van artikel 3.9 lid 1 sub a Voda kwalificeren niet als processtuk.
21. Een processtuk moet van voldoende juridisch en inhoudelijk gewicht zijn. Daarom tellen de volgende processtukken niet mee, tenzij u naar het oordeel van de raad van de orde aantoont dat er toch sprake is van voldoende gewicht: i. faillissementsrekest; ii. Verzoekschrift teboekstelling luchtvaartuig; iii. beroepschrift curatorium beroepsopleiding (voor u noch een ander); iv. bezwaarschrift parkeerboete/snelheidsovertreding/Wet-Mulder-zaken; v. appeldagvaarding zonder grieven; vi. akte overlegging producties; vii. verweer tuchtzaak raad van discipline/hof van discipline waarbij u zelf beklaagde bent; viii. klacht tegen politieoptreden; ix. anticipatie-exploot; x. verzoek om onderzoekshandelingen ex art.182 Sv; xi. verzoek tot teruggave inbeslaggenomen goederen ex art. 94 Sv.

Beoordeling van uw verzoek tot afgifte van de stageverklaring

22. Nadat uw verzoek tot afgifte van de stageverklaring bij het Bureau van de orde is ingediend, wordt het verzoek beoordeeld tijdens de eerstvolgende vergadering van de raad van de orde. Vanzelfsprekend wordt u vervolgens van de uitkomst van die beoordeling op de hoogte gebracht. Dit gebeurt tijdens een vergadering van de raad van de orde waarvoor u en uw patroon worden uitgenodigd. Mits er geen beletselen zijn ontvangt u dan de stageverklaring.